

**Ομιλία του Υπουργού Εσωτερικών κ. Νίκου Νουρή
στην Πανηγυρική Δοξολογία για την επέτειο του ιστορικού «ΟΧΙ»**

(Πέμπτη, 28η Οκτωβρίου 2021, 10.00 π.μ., Καθεδρικό Ναό Αποστόλου Βαρνάβα, Λευκωσία)

**Εξοχότατε Πρόεδρε της Κυπριακής Δημοκρατίας,
Μακαριώτατε,
Κύριε πρέσβη της Ελλάδας,
Εκπρόσωποι της πολιτείας,
Ελληνίδες, Έλληνες,**

Υπάρχουν ξεχωριστές στιγμές στην ιστορία των εθνών, που σηματοδοτούν την πορεία τους στο διάβα του χρόνου. Στιγμές αποφασιστικές, που καθορίζουν την θέση και την κατάταξή τους στον παγκόσμιο πολιτικό και ιστορικό χάρτη.

Η 28η Οκτωβρίου του 40 είναι μια τέτοια ημερομηνία ορόσημο. Όχι μόνο για τον Ελληνισμό αλλά για ολόκληρη την ανθρωπότητα. Μέσα στο διάβα του,, ο αέναος αδυσώπητος χρόνος, σέρνει μαζί του ιστορικά γεγονότα και στιγμές ηρωισμού, αλήστου μνήμης. Ο ίδιος, ο πανδαμάτορας χρόνος, όσο κι αν υπηρετεί τη λήθη, δεν στέκεται άξιος να θέσει στη φθορά το στίγμα και το αποτύπωμα του πατριωτισμού και της αυτοθυσίας των Ελλήνων.

Είτε το γνωρίζουμε είτε όχι, πατάμε σε αχνάρια και ζωγραφίζεται η ψυχή μας από τον Έλληνα του 21, του 1912, αλλά και της 28^{ης} Οκτωβρίου του '40. *Η μάχη της Ελλάδας, όπως αποκαλείται ο Ελληνοϊταλικός πόλεμος στην ιστοριογραφία, υπήρξε ένα μικρό συγκριτικά επεισόδιο μέσα στη δίνη του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, με καθοριστική ωστόσο επίδραση στην τελική του έκβαση.*

Ήταν όμως η στιγμή, που το θαύμα συνάντησε την ατέρμονη ελληνική ιστορία. Που η αυγή, φώτισε το προαιώνιο χρέος, κι ύψωσε την προγονική δόξα στην αρχαία κοιτίδα της. Που η φιλοπατρία έλαμψε στην Ελλάδα, με

την καθαρότερη μορφή της και συνδέθηκε με την έμπρακτη διακήρυξη της ελευθερίας.

Η ασυμβίβαστη ελληνική στάση απέναντι στους Ιταλούς, απετέλεσε την πρώτη πράξη αυθόρμητης και γενναίας αντίστασης απέναντι στην αυθαίρετη και απροκάλυπτη βία και τη φασιστική υστεροβουλία.

Ο Ιωάννης Μεταξάς πυροδότησε τη θρυαλλίδα της αντίστασης. Και οι παλιάνες κάλεσαν τους Έλληνες στον αγώνα κατά των βαρβάρων. Οι ιαχές του λαού ξεσηκώνουν τους Έλληνες από φτωχόσπιτα και αρχοντικά. Τους εμπνέουν και τους μεταρσιώνουν να ορειβατήσουν μέχρι τις κορυφές. Να πολεμήσουν τον ιταμό εισβολέα που με κομπασμούς, φανφάρες κι απειλές,, κανονιοβολούσε το δίκαιο στην ιστορική του αφετηρία.

Σε αυτό το αντάμωμα της ιστορίας, το στεντόρειο «ΟΧΙ» γίνεται η εθνική κατακραυγή στις απαιτήσεις της φασιστικής Ιταλίας και αντιλαλεί στα όρη. Γίνεται ο «αγέρας» που βρυχάται και «τινάζει» τον αδιατάρακτο γαλήνιο ύπνο των βουνοκορφών.

... Και η Ελλάδα,, μπαίνει στο χαράκωμα της ελευθερίας.

Με τους Έλληνες να μάχονται στην αρένα των κακοτράχαλων βουνών και να σκάβουν με τις μπότες τη γη σαν πολεμούν θαρρείς ότι υπερίπταντο του κόσμου. Αντιπαλεύαν την αντάρρα και την καταχνιά, το κρύο, τις αρρώστιες και την πείνα. Άσκιαχτοι, αφηφούσαν τον θάνατο με ακατάβλητη θέληση, ζυμώνοντας τα κορμιά τους στη λάσπη και το χιόνι.

... Και από δίπλα,, η Πίνδος. Η Πίνδος αχολόγησε από τις λεβέντισσες γυναίκες που έταξαν τον εαυτό τους στην προσφορά. Ατελείωτες οι φάλαγγες ηρωισμού, πίστης, τόλμης και αντοχών, να κουβαλούν στους ώμους τους μια ολόκληρη Ελλάδα. Δαιμονική δύναμη, αφιονισμένη, να εφορμά από μέσα τους.

Γι' αυτό και οι Έλληνες νίκησαν, τα βουνά, τα ποτάμια, τη βροχή, το χιόνι, την πείνα, τον ύπνο, την κούραση, το φασισμό, τη βία, το υπεράριθμο του εχθρού. Δοκιμάστηκε ο λαός «εν πυρί ως χρυσός εν χωνευτηρίω», άντεξε και αναδείχθηκε νικητής την ώρα που οι ευρωπαϊκές χώρες συνθηκολογούσαν η μια μετά την άλλη.

Φωτίζει μέσα από την πένα του ο Στρατής Μυριβήλης την εθνική αφύπνιση του λαού: «Σηκώθηκε ολάκαιρη η φυλή και οι Πανέλληνες απάντησαν μ' ένα ομόψυχο,, «Παρών».

Εξοχότατε Πρόεδρε, Μακαριώτατε, Ελληνίδες και Έλληνες,

Τα μονοπάτια μας οδηγούν σήμερα σε μια ώρα της ιστορίας θαυμαστή. Επιμηκύνουν τη μνήμη μας και μας θυμίζουν ότι στο πέτρινο αυτό ακρωτήριο της Μεσογείου, ο λαός αντιστάθηκε απέναντι στη φασιστική Ιταλία και τη χιτλερική Γερμανία με όπλο τον συλλογικό αγώνα του.

Με αισθήματα εθνικής υπερηφάνειας σήμερα, 28 Οκτωβρίου, γιορτάζουμε το έπος του '40. Τιμούμε τους ηρωικούς μαχητές, πρωτεργάτες και δημιουργούς του «Ελληνικού θαύματος». Τιμούμε αυτούς που προέταξαν ανάχωμα τα στήθη τους, μπροστά στην επέλαση των σιδερόφραχτων στρατιωτικών δυνάμεων, αντίκρου στις πύλες της πατρίδας Ελλάδας και έπεσαν για την τιμή και τη λευτεριά της, «στήνοντας τα τίμια λείψανά τους, ισχυρότατο προπύργιο και οδόφραγμα στον φασισμό».

Βουρκώνει η ψυχή για εκείνα τα μάτια που έσβησαν πρόωρα με οδηγό τη θέα του γαλάζιου, «για να μπορούμε εμείς σήμερα να βλέπουμε με αχαμήλωτο βλέμμα προς τις κορφές». Δίκαια περηφανευόμαστε, για την αντρειοσύνη και τη λεβεντιά των παλικαριών, που θυσιάστηκαν για να κρατήσει η Ελλάδα ψηλά το σπαθί της τιμής και να σταθεί όρθια στην λαίλαπα του χιτλερισμού και του φασισμού.

Η 28^η Οκτωβρίου είναι ακόμα ένα φανέρωμα του πνεύματος της φυλής μας, επαληθεύοντας τα κλέη της αρχαίας ελληνικής ιστορίας μας.

Μετά από μια διαρκή και εξουθενωτική οικονομική κρίση στην Ευρώπη, στη Γερμανία και την Ιταλία,, ο Χίτλερ και ο Μουσολίνι, καταλαμβάνουν την εξουσία και επιβάλλουν στις χώρες τους το έρεβος της νέας τάξης πραγμάτων: το σκοτάδι του ναζισμού και του φασισμού. Η Κεντρική Ευρώπη είχε υποδουλωθεί και διαμελισθεί. Ερείπια κάπνιζαν παντού.

Κι ενώ οι ανθρώπινες αξίες ποδοπατούνται κάτω από τις ερπύστριες των αρμάτων και η σιωπή του θανάτου κάλυπτε το ένα μετά το άλλο τους πληθυσμούς της γης, ο μικρός στο μέγεθος ελληνικός λαός, με την ελληνοπρεπή στάση του, την ηρωική του αντίσταση και θυσία, δείχνει στην ανθρωπότητα ότι η δύναμη της ψυχής μπορεί να σταθεί ισάξια απέναντι στη βία των όπλων. Βροντοφώναξε,, ότι οι ιδέες μπορούν να λυγίσουν τον χάλυβα, ότι το πνεύμα νικά την ύλη, ότι η περηφάνια αγνοεί την αρίθμηση.

Και όταν το πρωινό της 28^{ης} Οκτωβρίου του '40 ο Ιταλός πρεσβευτής επιδίδει το τελεσίγραφο παράδοσης και πλήρους υποταγής της Ελλάδας στον Μεταξά, ο δρόμος ήταν μόνο ένας και προκαθορισμένος από τη λαμπρή ιστορία του ελληνισμού. Το μυριόστομο και βροντερό «ΟΧΙ» σήμανε την αρχή ενός αγώνα δύσκολου, αλλά κορυφαίου.

Το πλήθος πλημμύρισε τους δρόμους της Αθήνας. Οι άντρες ξεκίνησαν για το μέτωπο. Οι γυναίκες, τους ξεπροβοδούσαν. Τα παιδιά έδιναν το στερνό αποχαιρετιστήριο φιλί σε ένα πόλεμο που γι' αυτά έμοιαζε πανηγύρι. Ναι, για τους Έλληνες, αυτός ο πόλεμος, ήταν γιορτή: η γιορτή της μονάκριβης λευτεριάς.

Στο Αλβανικό μέτωπο, μέσα στο κρύο και το χιόνι, οι Έλληνες στρατιώτες αμύνονταν με ελλιπέστατο και παλιό οπλισμό. Το χέρι τους όμως όπλιζε η δύναμη της ψυχής και η πίστη στο Θεό. Με λίγες σταφίδες στις τσέπες, με μισό άρβυλο στο πόδι, παλεύοντας με όλες τις αντιξοότητες, σκαρφάλωναν στις απάτητες βουνοκορφές. Τα παλληκάρια έσφιγγαν τα δόντια και βροντοφώναζαν «ΑΕΡΑ» κάνοντας τα όρη να συγκινηθούν και τα εχθρικά ασκέρια να διασκορπιστούν.

Έτσι απώθησαν τον εχθρό...

Ελληνίδες Ελληνες,

Κανέναν δεν άφησαν ασυγκίνητο τα κατορθώματα των Ελλήνων στην Πίνδο, στην Κορυτσά, στους Άγιους Σαράντα, στο Αργυρόκαστρο, στη Χειμάρρα, στην Κλεισούρα. Το έπος που έγραψαν με το αίμα τους οι Έλληνες συγκίνησε την ανθρωπότητα με τον Ουίνστον Τσώρτσιλ να δηλώνει πως: «Άλλοτε λέγαμε: οι Έλληνες μάχονται σαν ήρωες. Τώρα θα λέμε: οι ήρωες μάχονται σαν Έλληνες».

Κύριες και κύριοι,

Στον αγώνα αυτό δεν μπορούσε να απουσιάζει ο ελληνισμός της Κύπρου. Αψευδής μάρτυρας ο αείμνηστος Πρόεδρος Γλαύκος Κληρίδης, ο οποίος υπήρξε εθελοντής και αιχμάλωτος πολέμου.

Η αντίδραση των Κυπρίων στο ιστορικό «ΟΧΙ» και τις πρώτες νίκες του Ελληνικού Στρατού εναντίον των Ιταλών, στα Ελληνοαλβανικά σύνορα και την Ήπειρο, πήρε τη μορφή εθνικού συναγερμού στην Κύπρο. Τι κι' αν οι αποικιοκράτες απαγόρευαν την ανάρτηση της ελληνικής σημαίας. Η γαλανόλευκη, κυμάτιζε απ' άκρου εις άκρον στο νησί.

Εκατοντάδες Κύπριοι άφησαν την τελευταία τους πνοή στα πεδία των μαχών, αγωνιζόμενοι για την ελευθερία και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου, επιβεβαιώνοντας παράλληλα τους άρρηκτους και αδελφικούς δεσμούς με τον Μητροπολιτικό Ελληνισμό.

Εξοχότατε, Πρόεδρε, Μακαριώτατε, Ελληνίδες και Έλληνες,

Στην κρίσιμη ώρα, όλος ο ελληνισμός βρήκε το δρόμο της εθνικής τιμής, σε έναν αγώνα που αφήνει διαχρονικά μηνύματα ενάντια σε οποιαδήποτε δύναμη καταδυνάστευσης και στέρξης ελευθεριών. Στο σταυροδρόμι της ιστορίας, η Ελλάδα είχε να επιλέξει μεταξύ της υποταγής και της ατίμωσης, του αγώνα και της θυσίας. Και έγινε μια μάζα, μια σημαία, μια ψυχή. Έτσι νίκησε.

Στην Κύπρο μας, που για 47 χρόνια στενάζει κάτω από τον τουρκικό ζυγό, οφείλουμε, γαλουχημένοι στα ιερά νάματα της ένδοξης φυλής μας, να σταθούμε άξιοι συνεχιστές. Σε αυτή τη μοιρασμένη πατρίδα, που βιώνει τη συστηματική προσπάθεια απονεύρωσης της εθνικής μας καταβολής, οφείλουμε να σταθούμε «Ακρίτες που φυλάνε Θερμοπύλες», συνεχιστές της Ελλάδας των Μηδικών, της Ελλάδας του '21, της Ελλάδας του '40 και όλων των προγόνων μας που άφησαν την πνοή τους στα ιερά τούτα χώματα για τις ίδιες αξίες και τα ίδια ιδανικά.

Η βαριά κληρονομιά που κουβαλούμε,, μας υπαγορεύει να αντλήσουμε τα μηνύματα και να βιώσουμε το ιστορικό τους δίδαγμα. Να αγωνιστούμε ανυποχώρητα για τον τερματισμό της κατοχής, με καθολική συμμετοχή και αδιάσπαστη ενότητα λαού, δίδοντας το μήνυμα ότι ο κυπριακός Ελληνισμός,, δεν θα γονατίσει μπροστά στις βουλές του κατακτητή. Με εθνική ομοψυχία και συσπείρωση, θα πρέπει να καταστήσουμε σαφές, ότι δεν είμαστε διατεθειμένοι να ξεγράψουμε δικαιώματα και να λησμονήσουμε τα δίκαια.

Ενωμένοι πρέπει να στηρίξουμε τις προσπάθειες που καταβάλλει ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας για επανέναρξη των διαπραγματεύσεων, με στόχο μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του κυπριακού προβλήματος, που θα αποκαθιστά τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων, στη βάση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών. Μιας λύσης που θα επανενώνει τον λαό και τη μοιρασμένη μας πατρίδα και θα την απαλλάσσει από την απαράδεκτη κρατούσα κατάσταση, μετεξελίσσοντας την σε ένα σύγχρονο κράτος, που θα εγγυάται την ανεξαρτησία, την κυριαρχία και την εδαφική ακεραιότητα, απαλλαγμένο από κάθε αναχρονιστικό σύστημα εγγυήσεων, ξένης κηδεμονίας, παρεμβατικά δικαιώματα και στρατεύματα κατοχής.

Μέσα από το ιμπεριαλιστικό της παραλήρημα, την αναλγησία και την άκρατη αυθαιρεσία, η Τουρκία του Ερντογάν, με τις παράνομες ενέργειες της στην περικλειστή περιοχή της Αμμοχώστου και εντός της Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης της Κυπριακής Δημοκρατίας, απεργάζεται τη διχοτόμηση

της Κύπρου. Ούτε εμείς, αλλά ούτε και η διεθνής κοινότητα αποδέχεται μια τέτοια εξέλιξη. Δεν θα αμφιταλαντευτούμε, ούτε θα εκτροχιαστούμε, αλλά ούτε και θα προσαρμοστούμε στις τουρκικές αξιώσεις.

Ελληνίδες και Έλληνες,

Σε αυτόν τον αγώνα, αναχαίτισης της προσπάθειας κατάλυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και διαιώνισης των τετελεσμένων της εισβολής του 1974, επιβάλλεται να συνενώσουμε δυνάμεις, διεκδικώντας το αυτονόητο: την ελευθερία και τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους ανεξαιρέτως τους νόμιμους κατοίκους αυτού του πολύπαθου τόπου. Έχουμε επιλέξει και ανήκουμε στην Ενωμένη Ευρώπη. Και αυτό γιατί πιστεύουμε στις Ευρωπαϊκές αρχές και αξίες. Πιστεύουμε και οραματιζόμαστε ένα κράτος δικαίου στο οποίο τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι αρχές και οι αξίες θα είναι απόλυτα διασφαλισμένες.

Έγραψε ο μεγάλος ποιητής μας Γιάννης Ρίτσος : «Τούτη η γαλάζια πολιτεία δεν χαμπαρίζει τον θάνατο. Όταν της κόβουν το ένα χέρι πολεμάει με το άλλο» για να τον συμπληρώσει ο Μυριβήλης : «Κείνη την μέρα απαντήσαμε με τον ύμνο του Σολωμού. Κείνη την μέρα δεν υπήρχαν ανάξιοι και άτιμοι Έλληνες. Κείνη την μέρα κανένας οχτρός δεν υπήρξε ανάμεσα μας. Ετσι γιορτάσαμε την χαρά της ενωμένης, της ομόψυχης, της ομοούσιας Ελλάδας».

Γαλουχημένοι με το πνεύμα, τη δύναμη και την ανδρεία του '40, με γνήσια εθνική περισυλλογή, παραμένουμε στις επάλξεις του καθήκοντος και λέμε «ΟΧΙ» σε όσους καπηλεύονται σήμερα την ιστορία μας, αλλά και «ΜΟΛΩΝ ΛΑΒΕ» σε εκείνους που εποφθαλμιούν την ακεραιότητα της πατρίδος μας.

Γιατί κατανοούμε αυτό που ήμασταν, είμαστε και θα συνεχίσουμε να είμαστε στον αιώνα των αιώνων.

Έλληνες.

«Ψηλά λοιπόν τις καρδιές οι Πανέλληνες. Ψηλά τις Σημαίες». Χρόνια Πολλά σε όλους τους απανταχού Έλληνες.

